

เลขรับ ๒๗๖๐/๖๑
วันที่ ๑๑ ก.พ. ๖๕
เวลา

ที่ ขย ๐๐๒๓.๑๔/๒๗๖๐

ที่ว่าการอำเภอเทพสถิต
ถนนสุนทรารายณ์ ขย ๓๖๒๓๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลเทพสถิต และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดชัยภูมิ ที่ ขย ๐๐๒๓.๔/ว ๑๒๕๗๕

ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยอำเภอเทพสถิต ได้รับแจ้งจากจังหวัดชัยภูมิว่า เพื่อให้การจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางเกี่ยวกับการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอ นายก อบต.บ้านไผ่
เพื่อโปรดทราบ
แจ้ง.....
เห็นควรพิจารณาดำเนินการต่อไป
(นางสาววสันดา จังโกฏี)
พนักงานธุรการ ชำนาญงาน

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(เอกพล เรืองเพชร)

ปลัดอำเภอ รักษาราชการแทน

นายอำเภอเทพสถิต

จ.อ.
(ธนวุฒิ พึ่งกุล)
หัวหน้าสำนักปลัด

(นายศุภกฤษ ฐานเจริญ)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ
โทร ๐-๔๔๘๕-๕๐๖๖

โปรดสั่งการ.....

(นายมนตรี สติระนุวัฒน์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

"กำเนิดแม่น้ำชี สดุดีพญาแลผู้กล้า ปรางค์กู่เป็นสง่า ล้ำค่าพระธาตุชัยภูมิ

สมบูรณ์ป่าเขาสรรพสัตว์ เต็มซัดสายผ้าไหม ดอกกระเจียวงามลือไกล อารยธรรมไทยทวารวดี"

๑๖/๑๑/๒๕๖๕ ๑๐๐๑๓๖๖ ๑๖/๑๑/๒๕๖๕

นายชวรงค์ เขตจันทิก

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

ที่ว่าการอำเภอเทพสถิต
 วันที่ 2898, 2565
 วันที่ 31 ส.ค. 2565
 เวลา.....น.

ที่ ขย ๐๐๒๓.๔/ว ๑๒๕๗๕

สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ
 ศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ
 เลขที่ ๑๒๓๕/๖๕
 ถนนปริมาการ ขย ๓๖๑๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕

วันที่ 30 ส.ค. 2565

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีเมืองชัยภูมิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๕๙๑๖

ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดชัยภูมิได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า การดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการปฏิบัติตามหนังสือชักซ้อมการดำเนินการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้การพิจารณาการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของประชาชน การจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตและคำบรรยายแนวเขตที่ไม่ชัดเจน ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายได้และความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่ที่ใช้ประกอบการพิจารณาไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการดำเนินการ จึงขอชักซ้อมหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัดชัยภูมิพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ และถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางเกี่ยวกับการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวอย่างเคร่งครัดต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับเทศบาลเมืองชัยภูมิก็ให้ทราบและถือปฏิบัติเช่นเดียวกัน

เรียน ผอ.อำเภอเทพสถิต
 เพื่อโปรดพิจารณา
 จังหวัดชัยภูมิ
 เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่น
 - เก็บเอกสาร / ขย ๐๒๓.๔/ว ๑๒๕๗๕
 และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญชัย ศรีศรีชัย)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
 กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
 โทร / โทรสาร ๐-๔๔๑๑-๓๖๕๗-๔
 30 ส.ค. 2565

ว่าที่ร้อยตรี... (เอกพล เมืองเพชร)
 ปลัดอำเภอ รักษาการแทน
 นายอำเภอเทพสถิต

(นางสาวพุมวดี นิกิตพร)
 นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 30 ส.ค. 2565

*ถ้าเกิดแม่น้ำชี สกฤตพิณแดงลูก้า ปราบคอกเป็นลิว้า สำค้ำพระจัญญ์ภูษิต
 สมควรเป็นเขาสรรเสด็จ เต็นตัดสว ต้าใหม่ คอกกระเจียวานถือโกล อารยธรรมไทยทวารวดี

กฎกระทรวง ระเบียบและเรื่องร่วมทุกข
เลขที่ ๑๑๖
วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

สำนักงานส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
รับเลขที่ ๑๕๔๓
ลงวันที่ ๑๙ ส.ค. ๒๕๖๕
เวลา.....

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๕๙๑๖

๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างอิง
๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๑/ว ๑๑๗๗ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๗
  ๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๕๐.๒/ว ๕๑๗ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๗
  ๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๒/ว ๒๒๐๖ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗
  ๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๕๐.๒/ว ๓๑๕๖ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๗
  ๕. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๕๐.๒/ว ๒๓๗๐ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
  ๖. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๕๐.๒/ว ๐๕๕ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อเสนอขอจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ หรือเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันการดำเนินการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการปฏิบัติตามหนังสือชักซ้อมการดำเนินการดังกล่าว ทำให้การพิจารณาการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือชักซ้อมที่เกี่ยวข้อง อาทิ เรื่องการสำรวจเจตนารมณ์ของประชาชน การจัดทำแผนที่แสดงแนวเขต และคำบรรยายแนวเขตที่ไม่ชัดเจน ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายได้และความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่ที่ใช้ประกอบการพิจารณาไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการดำเนินการ ดังนั้น เพื่อให้การจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอชักซ้อมหลักเกณฑ์ และแนวทางการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

อนึ่ง บรรดาหนังสือสั่งการตามอ้างอิงที่กำหนดไว้แล้ว หากขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัตินี้ให้ใช้หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัตินี้แทน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรวิทย์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ
และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อให้การจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามบทบัญญัติ
กฎหมายมาตรา ๒๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕ มาตรา ๔๑ ทวิ มาตรา ๔๑ ตริ
มาตรา ๔๑ เบญจ และมาตรา ๔๒ ของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
ซึ่งที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖
และมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒
และมาตรา ๑๓ ของพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล
(ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

ส่วนที่ ๑
ความหมาย

ข้อ ๑ ในหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัตินี้ ให้หมายถึง

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

“สภาท้องถิ่น” หมายความว่า สภาเทศบาล และสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“เขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เขตเทศบาล และเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

“จังหวัด” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“อำเภอ” หมายความว่า อำเภอตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและให้หมายความ

รวมถึงกิ่งอำเภอด้วย

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก
สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

“การจัดตั้ง” หมายความว่า การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาล

“การเปลี่ยนแปลงฐานะ” หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบลเป็นเทศบาลเมือง
หรือเทศบาลนคร หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลเมืองเป็นเทศบาลนคร

“การรวม ยุบเลิก รั้งพื้นที่และแยกพื้นที่บางส่วน” หมายความว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ตั้งแต่ ๒ แห่งขึ้นไป ดำเนินการรวม ยุบเลิก รั้งพื้นที่และแยกพื้นที่บางส่วน ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึง
การเปลี่ยนแปลงเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

“การสำรวจเจตนารมณ์” หมายความว่า การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น
จากจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามทะเบียนราษฎรที่ถูกต้องตามกฎหมายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ส่วนที่ ๒
วิธีการจัดให้มีการสำรวจเจตนาารมณ์

ข้อ ๒ การจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีการสำรวจเจตนาารมณ์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยดำเนินการวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ได้แก่ การจัดทำประชุมประชาคมหมู่บ้าน การสำรวจแบบสอบถาม การให้แสดงความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ หรือหลายวิธีการก็ได้ ทั้งนี้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาใช้สิทธิจะต้องใช้สิทธิเพียงวิธีการเดียว และการสำรวจเจตนาารมณ์ดังกล่าวทุกวิธีการต้องรวมกันให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การสำรวจเจตนาารมณ์ดังกล่าวอย่างทั่วถึง และให้ทำความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่ทราบถึงข้อจำกัด ในการดำเนินการในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันและในอนาคตว่ามีแผนงาน และจะทำการกิจด้านใดเพิ่มขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่เมื่อได้รับการจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงฐานะ

การจัดทำประชุมประชาคมหมู่บ้าน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำรายงานการประชุมหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้ามามีส่วนร่วม และผู้นำชุมชน หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี ให้รับรองว่าเป็นลายมือชื่อหรือประทับลายนิ้วมือของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจริง ตามแบบที่ ๑ ห้ายหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ

สำหรับการสำรวจแบบสอบถามและการให้แสดงความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีรายการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) คำชี้แจงว่าเป็นการสอบถามเพื่อสำรวจเจตนาารมณ์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสำหรับการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างอำนาจหน้าที่ ข้อดี ข้อเสีย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดิม กับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงฐานะหรือเขตว่ามีส่วนที่แตกต่างกันอย่างไร

(๓) ความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) ชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (เฉพาะการสำรวจแบบสอบถาม)

เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจเจตนาารมณ์แล้วเสร็จ ให้สภาท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบ และส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตรวจสอบภายในระยะเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่สิ้นสุด การจัดให้มีการสำรวจเจตนาารมณ์ครั้งนั้น ๆ โดยให้จัดทำเป็นข้อมูลที่ชัดเจน เช่น จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด จำนวนผู้มาใช้สิทธิ จำนวนผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เป็นต้น ซึ่งนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและปลัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นรับรองความถูกต้อง ตามแบบที่ ๒ ห้ายหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ

ส่วนที่ ๓
การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาล

ข้อ ๓ การพิจารณาจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลนอกจากจะพิจารณาถึงสภาพ ของท้องถิ่นอันควรถูกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว ยังต้องพิจารณาจากสภาพของชุมชน จำนวนรายได้ว่าเหมาะสม และเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะกับประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลหรือไม่ เพียงใด โดยจะต้องแสดงผลและความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ และจังหวัด ด้วย

หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ
และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อให้การจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามบทบัญญัติ
กฎหมายมาตรา ๒๔๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕ มาตรา ๔๑ ทวิ มาตรา ๔๑ ตรี
มาตรา ๔๑ เหนือ และมาตรา ๔๒ ของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
ซึ่งที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖
และมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒
และมาตรา ๑๓ ของพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล
(ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

ส่วนที่ ๑
ความหมาย

ข้อ ๑ ในหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัตินี้ ให้นหมายถึง

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

“สภาท้องถิ่น” หมายความว่า สภาเทศบาล และสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“เขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เขตเทศบาล และเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

“จังหวัด” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“อำเภอ” หมายความว่า อำเภอตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและให้หมายความ

รวมถึงกิ่งอำเภอด้วย

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก
สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

“การจัดตั้ง” หมายความว่า การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาล

“การเปลี่ยนแปลงฐานะ” หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบลเป็นเทศบาลเมือง
หรือเทศบาลนคร หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลเมืองเป็นเทศบาลนคร

“การรวม ยุบเลิก รับผิดชอบและแยกพื้นที่บางส่วน” หมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตั้งแต่ ๒ แห่งขึ้นไป ดำเนินการรวม ยุบเลิก รับผิดชอบและแยกพื้นที่บางส่วน ทั้งนี้ ให้ความหมายรวมถึง
การเปลี่ยนแปลงเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

“การสำรวจเจตนารมณ์” หมายความว่า การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น
จากจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามทะเบียนราษฎรที่ถูกต้องตามกฎหมายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ส่วนที่ ๒ วิธีการจัดให้มีการสำรวจเจตนาธรรมณ์

ข้อ ๒ การจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีการสำรวจเจตนาธรรมณ์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยดำเนินการวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ได้แก่ การจัดทำประชุมประชาคมหมู่บ้าน การสำรวจแบบสอบถาม การให้แสดงความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ หรือหลายวิธีการก็ได้ ทั้งนี้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาใช้สิทธิจะต้องใช้สิทธิเพียงวิธีการเดียว และการสำรวจเจตนาธรรมณ์ดังกล่าวทุกวิธีการต้องรวมกันให้ได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การสำรวจเจตนาธรรมณ์ดังกล่าวอย่างทั่วถึง และให้ทำความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่ทราบถึงข้อจำกัด ในการดำเนินการในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันและในอนาคตว่ามีแผนงาน และจะทำภารกิจด้านใดเพิ่มขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่เมื่อได้รับการจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงฐานะ

การจัดทำประชุมประชาคมหมู่บ้าน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำรายงานการประชุมหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้ามาชี้แจง และผู้นำชุมชน หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี ใ้รับรองว่าเป็นลายมือชื่อหรือประทับลายนิ้วมือของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจริง ตามแบบที่ ๑ ท้ายหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ

สำหรับการสำรวจแบบสอบถามและการให้แสดงความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีรายการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) คำชี้แจงว่าเป็นการสอบถามเพื่อสำรวจเจตนาธรรมณ์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสำหรับการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างอำนาจหน้าที่ ข้อดี ข้อเสีย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดิม กับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงฐานะหรือเขตที่มีส่วนที่แตกต่างกันอย่างไร

(๓) ความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในการจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) ชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (เฉพาะการสำรวจแบบสอบถาม)

เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจเจตนาธรรมณ์แล้วเสร็จ ให้สภาท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบ และส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตรวจสอบภายในระยะเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่สิ้นสุด การจัดให้มีการสำรวจเจตนาธรรมณ์ครั้งนั้น ๆ โดยให้จัดทำเป็นข้อมูลที่ชัดเจน เช่น จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด จำนวนผู้มาใช้สิทธิ จำนวนผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เป็นต้น ซึ่งนายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและปลัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นรับรองความถูกต้อง ตามแบบที่ ๒ ท้ายหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ

ส่วนที่ ๓ การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาล

ข้อ ๓ การพิจารณาจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลนอกจากจะพิจารณาถึงสภาพ ของท้องถิ่นอันควรยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว ยังต้องพิจารณาจากสภาพของชุมชน จำนวนรายได้ว่าเหมาะสม และเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะกับประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลหรือไม่ เพียงใด โดยจะต้องแสดงผลและความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ และจังหวัด ด้วย

/ข้อ ๔...

ข้อ ๔ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นควรให้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเทศบาลให้เสนอสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเห็นชอบก่อนดำเนินการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชน หากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เห็นชอบให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นอันตกไป

ถ้าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นด้วยกับการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลให้นายก องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเสนอเรื่องให้อำเภอและจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นกระทรวงมหาดไทยต่อไป หากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่เห็นด้วยกับการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลให้การดำเนินการ ดังกล่าวเป็นอันตกไป

ข้อ ๕ การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลให้จัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน ๓๐ ชุด ส่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ดังนี้

(๑) แบบสำรวจข้อมูลการขอจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลซึ่งได้รับความเห็นชอบ จากอำเภอ และจังหวัด ตามลำดับ ตามแบบที่ ๓ ท้ายหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ

(๒) รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ จัดตั้ง เป็นเทศบาล

(๓) คำบรรยายแนวเขตองค์การบริหารส่วนตำบลที่ขอจัดตั้งเป็นเทศบาล ตามข้อเท็จจริง ในปัจจุบัน ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงแนวเขตตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่ อำเภอ..... จังหวัด..... อันเป็นที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน

(๔) แผนที่ท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทย

(๕) เขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรใช้สิ่งที่เป็นเส้นเขตได้แน่นอนและเห็นได้ง่ายเป็นเส้นแบ่งเขต

(๖) ผลการสำรวจเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

(๗) วิสัยทัศน์การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาล

(๘) ความหมายตราสัญลักษณ์เมื่อจัดตั้งเป็นเทศบาล

(๙) จัดทำตารางเปรียบเทียบระหว่างอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลกับอำนาจ หน้าที่ของเทศบาลว่ามีส่วนที่แตกต่างกันอย่างไร

(๑๐) รายงานการเงินการคลัง (รายจ่ายจริง) สามปีย้อนหลัง และตารางเปรียบเทียบรายจ่าย ประจำเมื่อจัดตั้งเป็นเทศบาล

(๑๑) การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการเพื่อรองรับภารกิจหน้าที่

(๑๒) ความประสงค์จะทำภารกิจหน้าที่อะไรบ้างที่เป็นหน้าที่ของเทศบาล

(๑๓) แผนงานตามภารกิจหน้าที่ที่เพิ่มขึ้นเพื่อพัฒนาและให้บริการประชาชนเมื่อได้รับจัดตั้ง เป็นเทศบาล ส่วนของงบประมาณที่มีอยู่เพียงพอที่จะทำกิจกรรมตามภารกิจที่วางแผนไว้หรือไม่ ถ้าตั้งงบประมาณแล้วไม่สมารถทำได้ ยังคงทำได้เฉพาะภารกิจเดิมซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ก็เกิดปัญหาทำให้ไม่สามารถดำเนินการในภารกิจที่จำเป็นต้องทำของเทศบาลได้

(๑๔) ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเมื่อเป็นเทศบาล

ส่วนที่ ๔

การเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาล

ข้อ ๖ การเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาล ให้พิจารณาถึงสภาพของท้องถิ่นอันควรเปลี่ยนแปลงฐานะแล้ว ยังต้องพิจารณาจากสภาพของชุมชน จำนวนรายได้ว่าเหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ ในการให้บริการสาธารณะกับประชาชนตามอำนาจหน้าที่หรือไม่เพียงใด โดยจะต้องแสดงผลและความคิดเห็น ของเทศบาล อำเภอและจังหวัด ด้วย

ข้อ ๗ เมื่อเทศบาลเห็นควรให้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลให้เสนอสภาเทศบาล เพื่อเห็นชอบก่อนดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน หากสภาเทศบาลไม่เห็นชอบให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นอันตกไป

ถ้าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลให้นายกเทศมนตรี ดำเนินการเสนอเรื่องให้อำเภอ (กรณีเทศบาลตำบล) และจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นกระทรวงมหาดไทยต่อไป หากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นอันตกไป

ข้อ ๘ การเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลให้จัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน ๓๐ ชุด ส่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ดังนี้

(๑) แบบสำรวจข้อมูลการขอเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลซึ่งได้รับความเห็นชอบจากอำเภอ (กรณีเทศบาลตำบล) และจังหวัด ตามลำดับ ตามแบบที่ ๓ หัวยหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ

(๒) รายงานการประชุมสภาเทศบาลซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาล

(๓) แผนที่และคำบรรยายแนวเขตเทศบาล

(๓.๑) กรณีเทศบาลตำบลที่เปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลให้เทียบเคียงจาก ประกาศ กระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งสุขาภิบาล... อำเภอ... พ.ศ. .... และกรณีเทศบาลเดิมที่มีพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งเทศบาล... พ.ศ. .... โดยแผนที่และคำบรรยายแนวเขตเทศบาลไม่มีหลักเขตระบุที่กีดที่ชัดเจนและแน่นอน ให้เทศบาลจัดทำแผนที่และคำบรรยายแนวเขตเทศบาลท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทยใหม่

(๓.๒) กรณีเทศบาลที่มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล... เป็นเทศบาล ซึ่งแผนที่และคำบรรยายแนวเขตเทศบาลที่มีหลักเขตระบุที่กีดที่ชัดเจนและแน่นอนแล้ว ไม่ต้องจัดทำคำบรรยายแนวเขตและแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทย

(๔) เขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรใช้สิ่งที่เป็นเส้นเขตได้แน่นอนและเห็นได้ง่ายเป็นเส้นแบ่งเขต

(๕) ผลการสำรวจเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

(๖) วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาล

(๗) จัดทำตารางเปรียบเทียบระหว่างอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเดิมกับอำนาจหน้าที่ ของเทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะใหม่ว่ามีส่วนที่แตกต่างกันอย่างไร

(๘) รายงานการเงินการคลัง (รายจ่ายจริง) สามปีย้อนหลัง และตารางเปรียบเทียบรายจ่าย ประจำเมื่อจัดตั้งเป็นเทศบาล

(๙) การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการเพื่อรองรับภารกิจหน้าที่

(๑๐) ความประสงค์จะทำภารกิจหน้าที่อะไรบ้างที่เป็นหน้าที่ของเทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะใหม่

ส่วนที่ ๕

การรวม รับรวมและแยกพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจขอรวม รับรวมและแยกพื้นที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ โดยให้คำนึงถึงความสะดวกของประชาชน ในการติดต่อราชการและอัตลักษณ์ทางสังคมวัฒนธรรมของชุมชนโดยเฉพาะซึ่งประชาชนในท้องถิ่น อาจจะต้องสูญเสียอัตลักษณ์ทางสังคมวัฒนธรรมของตน

ข้อ ๑๐ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือหน่วยการบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชน ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

เทศบาลอาจรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง โดยให้ยุบเลิกเทศบาลที่จะไปรวมแล้วเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะรับรวมให้ครอบคลุมเขตเทศบาลที่ยุบเลิก

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจแยกพื้นที่บางส่วนไปรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบล หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น หรือรับพื้นที่บางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นมารวมด้วยได้

เทศบาลอาจแยกพื้นที่บางส่วนไปรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น หรือรับพื้นที่บางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นมารวมด้วยได้

ข้อ ๑๑ การรวม รับรวมและแยกพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้จัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน ๓๐ ชุด ส่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ดังนี้

(๑) แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะไปรวมและที่จะรับรวมพร้อมด้วยความเห็นของอำเภอ และจังหวัด ตามแบบที่ ๓ ท้ายหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ

(๒) ความเห็นของสภาท้องถิ่นที่จะไปรวมและที่จะรับรวม

(๓) ผลการสำรวจเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

(๔) จัดทำเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนที่จะไปรวมและที่จะรับรวม และภายหลังรวมและที่จะรับรวม

(๕) คำบรรยายแนวเขตและแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับใหม่

ส่วนที่ ๖

การจัดทำแผนที่และคำบรรยายแนวเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๑๒ การจัดทำแผนที่และคำบรรยายแนวเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องตรวจสอบแนวเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ตรงตามข้อเท็จจริงโดยเทียบเคียงประกาศกระทรวงมหาดไทยที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นหลัก แม้สภาพภูมิประเทศเปลี่ยนแปลงแต่ยังคงถือหลักเขตตามประกาศดังกล่าวให้ใกล้เคียงที่สุด หากมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงที่มีมาแต่เดิมให้ตรวจสอบหลักฐานเกี่ยวกับการกำหนดแนวเขตการปกครองต่าง ๆ ที่มีอยู่ ประกอบกัน เช่น ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การตั้งตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงเขตตำบล หรือประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่ข้างเคียงหรือประกาศจังหวัด เรื่อง การตั้งหมู่บ้าน หรือประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง

ข้อ ๑๓ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการจัดทำแผนที่แนวเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้จัดทำลงในแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหารเท่านั้น

(๒) เขียนเส้นกริดและค่าประจำเส้นกริดประจำไว้ทุกเส้นเพื่อเป็นเครื่องหมายหลักให้ถูกต้องตรงตามตำแหน่ง

(๓) ระบุค่าพิกัดในแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทยให้ชัดเจน

(๔) ตรวจสอบชื่อ สถานที่ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ต่างๆ ในกรอบแผนที่ให้ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในปัจจุบัน รายละเอียดที่สำคัญอื่น ๆ เช่น ถนน หมู่บ้าน ตำบล กิ่งอำเภอและอำเภอ ให้ระบุไว้ให้ถูกต้องตามตำแหน่งที่ตั้งด้วย โดยใช้เครื่องหมายตามแบบที่ ๔ ท้ายหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ

(๕) การจัด...

(๕) การจัดทำคำชี้แจงประกอบให้จัดทำไว้ที่มุมล่างซ้ายของแผนที่ชี้แจงรายละเอียดหรือข้อมูลที่จำเป็นแสดงเครื่องหมายและคำอธิบายเครื่องหมายที่ใช้กับแผนที่ให้ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจข้อมูลข่าวสารที่แสดงไว้ในแผนที่ที่จัดทำขึ้น

(๖) เมื่อจัดทำแผนที่แนวเขตเสร็จแล้วให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด เจ้าของท้องที่ และท้องที่ข้างเคียงพิจารณาตรวจสอบและลงนามรับรองแนวเขตการปกครองในแผนที่ดังกล่าวโดยให้จัดทำไว้ที่มุมล่างขวาของแผนที่

ข้อ ๑๔ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานการจัดทำคำบรรยายแนวเขต ดำเนินการดังนี้

(๑) คำบรรยายแนวเขตแต่ละทิศต้องระบุข้อความให้ชัดเจนว่าติดต่อกับเทศบาลหรือท้องที่ตำบล อำเภอ และจังหวัดใด เริ่มต้นจากสถานที่และบริเวณพิกัดใดไปทางทิศใดตามแนวแบ่งเขตใดถึงหรือสุดสิ้น ณ สถานที่และบริเวณพิกัดใด

(๒) ให้ใช้แนวธรรมชาติ เช่น สันเขา แม่น้ำ คลอง ห้วย ฯลฯ หรือแนวถาวรวัตถุ เช่น เหมืองฝาย อ่างเก็บน้ำ ถนน ฯลฯ เป็นแนวแบ่งเขต

(๓) การระบุแนวแบ่งเขตหากใช้เส้นทางน้ำให้ใช้แนวกึ่งกลางเป็นแนวแบ่งเขต กรณีใช้ถนนเป็นแนวแบ่งเขตให้ระบุให้ชัดเจนว่าริมถนนฝั่งใดเพื่อมิให้เกิดปัญหาในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจการมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

(๔) แนวแบ่งเขตช่วงใดไม่มีแนวธรรมชาติหรือสิ่งที่จะใช้เป็นแนวแบ่งเขตได้และไม่ปรากฏหลักฐานหรือเคยมีข้อตกลงอื่นใดเกี่ยวกับแนวเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาก่อนให้พิจารณากำหนดเป็นแนวเส้นตรงหรือใช้แนวระวางโหนดที่ดินของบุคคลหรือแนวเขตที่ราชพัสดุ (ถ้ามี)

ส่วนที่ ๗

ขั้นตอนการเสนอร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๑๕ การดำเนินการเสนอร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวบรวมเอกสารส่งอำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ทั้งนี้ กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดประสงค์จะจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงฐานะ และเปลี่ยนแปลงเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยให้มีผลในวันครบวาระการดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ส่งเรื่องถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นภายในระยะเวลา ๑๘๐ วัน ก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น

(๒) อำเภอ จังหวัด ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของเอกสารและพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องส่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๓๐ ชุด ทั้งนี้ ข้อมูลการจัดทำสำรวเจตนาารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น พร้อมลายมือชื่อให้ส่งเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (ไฟล์ pdf)

(๓) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อโปรดมีบัญชาให้นำเข้าพิจารณา ในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลขอเปลี่ยนชื่อ ให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องขอเปลี่ยนแปลงชื่อจังหวัด อำเภอ และตำบล หมู่บ้าน หรือสถานที่ราชการอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทยตรวจพิจารณาก่อน เมื่อที่ประชุมมีมติเห็นชอบจึงเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย

(๔) ปลัดกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบ และมีบัญชาให้นำเข้าคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย

(๕) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดเตรียมเอกสารประกอบการประชุม ส่งให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย

(๖) ประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย

/(๗) สำนักงาน...

(๗) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย แจ้งมติที่ประชุมให้กรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่นทราบและพิจารณาดำเนินการให้เป็นตามมติที่ประชุมก่อนเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(๘) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
เพื่อลงนามในประกาศกระทรวงมหาดไทย

(๙) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่งประกาศกระทรวงมหาดไทยลงประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา และขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

(๙.๑) แจ้งองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและติดตามตรวจสอบการเผยแพร่ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษานเว็บไซต์กลุ่มงานราชกิจจานุเบกษา www.ratchakittha.soc.go.th อย่างสม่ำเสมอด้วย

(๙.๒) แจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทราบ

*****

จัดทำโดย กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

แบบรายงานการประชุม ชุมชน/หมู่บ้าน...
ตำบล... อำเภอ... จังหวัด...

เรื่อง การจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงฐานะ อปท.
การเปลี่ยนชื่อ อปท.
การเปลี่ยนแปลงเขต อปท.
การรวมและยุบรวม อปท.
การรับรวมและแยกพื้นที่บางส่วนของ อปท.

ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชน... ตำบล... อำเภอ... จังหวัด... ได้มาประชุมร่วมกันเมื่อวันที่...
สถานที่... เพื่อพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับ เรื่อง... และได้เสนอความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ลายมือชื่อ	ความเห็น	
				เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย

ขอรับรองว่าการลงลายมือชื่อข้างต้นเป็นไปด้วยความสมัครใจ สอดคล้องตามเจตนารมณ์
ของผู้ลงลายมือชื่อทุกประการ

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง .....,
(สำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง .....,
(กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี)

แบบสรุป

การสำรวจเจตนาการเมืองประชาชน เรื่อง (การจัดตั้ง/เปลี่ยนแปลงฐานะ/เขต
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ.... จังหวัด ....)

ลำดับ	หมู่/ชุมชน	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ประชากร		แสดงความคิดเห็นผ่านทางสำรวจ		แสดงความคิดเห็นผ่านทางระบบเทคโนโลยี	
			ผู้เข้าร่วม	ไม่เห็นด้วย	ผู้เข้าร่วม	ไม่เห็นด้วย	ผู้เข้าร่วม	ไม่เห็นด้วย

- ประชากรทั้งหมด จำนวน.....คน
- ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน.....คน
- ผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้าน จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
เห็นด้วย จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ไม่เห็นด้วย จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- ผู้แสดงความเห็นผ่านทางบัตรสำรวจแบบสอบถามจำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
เห็นด้วย จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ไม่เห็นด้วย จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- ผู้แสดงความเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
เห็นด้วย จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ไม่เห็นด้วย จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- รวมผู้แสดงความเห็น (๓+๔+๕) ทั้งหมด จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
เห็นด้วย จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ไม่เห็นด้วย จำนวน .....คน คิดเป็นร้อยละ .....ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
(.....)
ตำแหน่ง นายก.....

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
(.....)
ตำแหน่ง ปลัด.....

แบบสำรวจข้อมูลการจัดตั้ง/เปลี่ยนแปลงฐานะ
องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
ขอจัดตั้ง/เปลี่ยนแปลงฐานะเป็น.....

ข้อมูลทั่วไป (ใช้ฐานข้อมูลปัจจุบัน)

๑. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล จัดตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่.....
เดือน..... พ.ศ. ....

กรณีเทศบาล จัดตั้งตาม พ.ร.บ. เปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒
หรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. หรือประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นเทศบาล.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

หากมีการเปลี่ยนแปลงแนวเขตให้ระบุข้อมูลเพิ่มเติมด้วย

๒. มีพื้นที่.....ตร.กม.

๓. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล

มีจำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....หมู่บ้าน แยกเป็น

หมู่บ้านที่มีพื้นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมู่บ้าน จำนวน.....หมู่บ้าน ได้แก่

๑. หมู่ที่.....ตำบล.....

๒. หมู่ที่.....ตำบล.....

๓. หมู่ที่.....ตำบล.....

๔. หมู่ที่.....ตำบล.....

หมู่บ้านที่มีพื้นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วน จำนวน.....หมู่บ้าน ได้แก่

๑. หมู่ที่.....ตำบล.....

๒. หมู่ที่.....ตำบล.....

๓. หมู่ที่.....ตำบล.....

๔. หมู่ที่.....ตำบล.....

กรณีเทศบาล มีพื้นที่ครอบคลุม.....ตำบล.....หมู่บ้าน/ชุมชน แยกเป็น

๑. ตำบล.....(มี.....หมู่บ้าน/ชุมชน)

๒. ตำบล.....(มี.....หมู่บ้าน/ชุมชน)

๓. ตำบล.....(มี.....หมู่บ้าน/ชุมชน)

๔. ประชากร จำนวน.....คน (ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....)

๕. เกลี้ยความหนาแน่นของประชากร.....คน/ตร.กม.

๖. อาคารบ้านเรือน.....หลังคาเรือน

๗. จำนวนครอบครัว.....ครอบครัว (ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....)

๘. งบดำเนินการ.....บาท (ร้อยละ.....)

๙. งบลงทุน.....บาท (ร้อยละ.....)

๑๐. ค่าใช้จ่าย (ค่าตอบแทน ค่าป่วยการ) ปีละ.....บาท แยกเป็น

- ผู้บริหาร (นายกเทศมนตรี/นายก อบต.)

ปีละ.....บาท

- ผู้ช่วยผู้บริหาร (เทศมนตรี/รองนายกเทศมนตรี รองนายก อบต.)

จำนวน.....คน ปีละ.....บาท

- สมาชิกสภาท้องถิ่น
จำนวน.....คน (ชาย.....คน) (หญิง.....คน)
ปีละ.....บาท
- เลขานุการผู้บริหาร จำนวน.....คน
ปีละ.....บาท
- ที่ปรึกษา จำนวน.....คน
ปีละ.....บาท
- ๑๑. ค่าใช้จ่าย (เงินเดือน/ค่าจ้าง) ปีละ.....บาท
- ๑๒. ค่าสาธารณูปโภค (เฉลี่ย) ปีละ.....บาท
- ๑๓. รายจ่ายประจำ (๑๐+๑๑+๑๒) ปีละ..... บาท

สถานการณ์เงินการคลัง (ใช้ข้อมูลปีที่ขอจัดตั้งเป็นฐาน ย้อนหลัง ๓ ปี)

- ๑. รายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุน
  - ๑.๑ ปีงบประมาณ..... จำนวน .....บาท
  - ๑.๒ ปีงบประมาณ..... จำนวน .....บาท
  - ๑.๓ ปีงบประมาณ..... จำนวน .....บาท
- ๒. มีรายได้ทั้งหมดโดยรวมเงินอุดหนุน
  - ๒.๑ ปีงบประมาณ..... จำนวน .....บาท
  - ๒.๒ ปีงบประมาณ..... จำนวน .....บาท
  - ๒.๓ ปีงบประมาณ..... จำนวน .....บาท
- ๓. รายจ่ายจริงย้อนหลัง ๓ ปี
  - ๓.๑ ปีงบประมาณ..... จำนวน .....บาท
  - ๓.๒ ปีงบประมาณ..... จำนวน .....บาท
  - ๓.๓ ปีงบประมาณ..... จำนวน .....บาท
- ๔. เงินสะสม จำนวน.....บาท
- ๕. หนี้สินที่มีอยู่กับหน่วยงานอื่น ๆ จำนวน.....บาท

ความเจริญทางเศรษฐกิจ

- ๑. ธนาคารในเขต.....จำนวน.....แห่ง แยกเป็น
  - ๑.๑ ธนาคารพาณิชย์ จำนวน.....แห่ง
  - ๑.๒ ธนาคารอื่น ๆ นอกจากธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตร
- และสหกรณ์) จำนวน.....แห่ง
  - ๒. โรงแรม จำนวน.....แห่ง
  - ๓. โรงภาพยนตร์ จำนวน.....แห่ง
  - ๔. ห้างสรรพสินค้า จำนวน.....แห่ง
  - ๕. ร้านค้า จำนวน.....แห่ง
  - ๖. สถานีจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน.....แห่ง

๗. โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน.....แห่ง แยกเป็น
๗.๑ โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ (เงินลงทุน ๑๐๐ ล้านบาทขึ้นไป) จำนวน.....แห่ง
๗.๒ โรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง (เงินลงทุน ๑๐-๑๐๐ ล้านบาทขึ้นไป) จำนวน.....แห่ง
๗.๓ โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก (เงินลงทุนไม่เกิน ๑๐ ล้านบาทขึ้นไป) จำนวน.....แห่ง

ความเจริญทางสังคม

๑. โรงเรียนในพื้นที่จำนวน.....แห่ง แยกเป็น
๑.๑ โรงเรียน (ราชการ) จำนวน.....แห่ง
๑.๒ โรงเรียน (เอกชน) จำนวน.....แห่ง
๒. วัด โบสถ์ มัสยิด จำนวน.....แห่ง
๓. ศูนย์บริการสาธารณสุข สถานีอนามัย จำนวน.....แห่ง
๔. โรงพยาบาล จำนวน.....แห่ง แยกเป็น
๔.๑ โรงพยาบาล (ราชการ) จำนวน.....แห่ง
๔.๒ โรงพยาบาล (เอกชน) จำนวน.....แห่ง
๕. สถานที่ราชการ (อื่นๆ) จำนวน.....แห่ง ได้แก่
๖. สวนสาธารณะ/สนามกีฬา จำนวน.....แห่ง

ความประสงค์จะจัดตั้ง/ยกฐานะ

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ประสงค์จะจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบล และใช้ชื่อว่าเทศบาลตำบล.....

กรณีเทศบาลตำบล/เมือง ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมือง/นคร และใช้ชื่อว่าเทศบาลเมือง/นคร.....

(หากชื่อที่จะจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงฐานะ ไม่ตรงกับชื่อเดิม ให้แนบข้อมูลการสำรวจเจตนา مردمของประชาชนในพื้นที่มาด้วย)

โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล/สภาเทศบาล ในการประชุมสมัย.....สมัยที่.....ประจำปี.....ครั้งที่.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

(ลงชื่อ).....ผู้สำรวจข้อมูล

(.....)

ตำแหน่ง นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ความเห็นของอำเภอ

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง นายอำเภอ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ความเห็นของจังหวัด

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้ว่าราชการจังหวัด.....